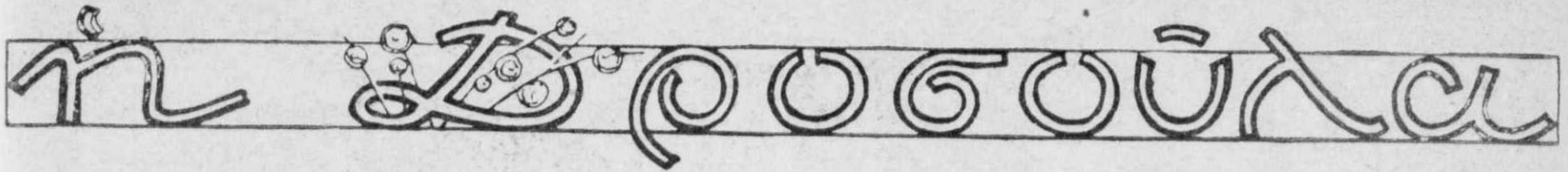

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΖΩΗΝ

ΥΠΟ ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

Μόλις αυτή άμιλητη, χαϊμένη, άνυπαρκτη, ως πάντοτε, έ πήγε και έκουβαριάστηκε κοντά στ' άμπάρι, έπήδησε μέσο όλη ή «πλεμπάγια» του χωριού, μούτσοι και άχθοφόροι, σκαφτιάδες και χαμάληδες, μπεκρήδες και χαμένοι και τελευταίος ήρθε, με τά πλατειά του τά γυμνά ποδάρια, πού ήσαι σαν χελώνας πόδια άσχημα, κι' ό λέτσος ό Μιχαλιός, ό διακονιάρης, τραγουδώντας !

Άκόμα δέν άπέθανα
κι' άνάφαν τά νεριά μου,
μού πήρανε τή λεβεντιά
και τά καψάσματά μου!
Ν' Έρεινιώ μου, στ' άργαλειό σου
τρύζι-τράκα, τό προικιό σου.

Άπ' έξω, πλήθος άρκετό τούς... ξεπροβόδιζε, ειρωνευόμενον και γιουχαίζον.

- "Ω χώ, πόσοι γαμπροί και μία νύφη!
- Άντώνη, μη λησμονήσης τά κοσμήματα...
- Πάρε και τήν καπελλιέρα...
- Καλορροϊζικο και στεριωμένο!...

Η θάρκα έπροχώρησε, βαρειά από τής άθλιότητος εκείνης τό συμμαζέμα, ταλαντεύθηκε λίγο και άνήχθηκε στο πέλαγος. Φυσούσε ένα άεράκι έλαφρό, πού μόλις ρυτιδωνε τά γαλάζια νερά.

— Στά τσακίσματα! είπε κι' ό κύριος βουλευτής κουνώντας τό μπαστούνι του.

* * *

Οί θαρκάρηδες σαν γύρισαν είπαν πως άφησαν τή Μαραθιού στη στεριά τήν άντικρυνή και πως αυτή, μόλις τήν άποβιθάσανε, κάησε εκεί στην καθαρή τήν άμμουδιά, πάντα άλλαη και πάντα ήμερη κι' άφηρημένη, πάντα κυττάζουσα τόν ούρανό, πάντα σιγομιλούσα, ξένη τελείως και προς έαυτήν, ξένη και προς τόν άλλο κόσμο.

Τής θάλαν τά καρβέλια στην ποδιά, τής δώσανε, οί πιο πονετικοί, δυό-τρεις δεκάρες και τήν άφήσανε νά «κοίτεται»...

Άπό τότε κανένας δέν τήν ξαναείδε.

Περάσαν ήμέρες άρκετές, άρχισαν νά τήν λησμονούνε, όταν ένας ψαράς, ένα πρωί πού γύριζε από αντίπερα, πού πήγε νά ψαρέψη, έφερε ένα νέο στο χωριό:

— Η Μαραθιού θρέθηκε πνιγμένη.

— Βρέ, πως;

— Νά ήρηναν τό κουφάρι τής εκεί πού ανταμώνεται ή θάλασσα με τό ποτάμι.

Πρόσθεσε μάλιστα και τή λεπτομέρεια πού λέγαν εκεί πέρα:

— Θα θέλησε νά περάση τό ποτάμι, φαίνεται, κι' αυτό ήταν κατεβασμένο και τήν πήρε και τήν έπνιξε και τήν έφερε, κατόπι, κυλώντας τό κορμί τής κάτω εκεί στη θάλασσα. Δός' μου ένα τσιγάρο, τώρα...

— Κι' έπειτα τί άπόγινε;

— "Ήσυχος ό ψαράς, άναψε τό τσιγάρο του σιγά-σιγά και έπειτα εξακολούθησε νά διηγήται άδιάφορα:

— Τή θάψανε εκεί στ' άκρογιάλι, γιατί είχε φουσκώσει και θρωμίσει πειά τόσο, πού και ό παπάς πού πήγε νά τή θάψη, στάθηκε μακριά και μουρμούριζε τις εύχές του, νά έτσι:

— Άγομοι έν όδω, μπούρδου, μπούρδου, μπούρδου...

»Κι' έπειτα, σάς είπα, τήν παραχώσανε εκεί και αντί για σταυρό,

— Στά τσακίσματα! είπε κι' ό κύριος βουλευτής.

στο μνήμα τής, τής χώσαν για σημάδι τά παλούκια πού τή σηκώσανε για νά τή μεταφέρουνε στον τάφο...»

Και άφου τράθηξε κάνα-δυό θαθειές-θαθειές και ρουφηχτές τραθήξιές άπ' τό τσιγάρο, πρόσθεσε πάλι σιγά, σαν νά τάλεγε στον έαυτό του:

— "Αίντε, Θεός σωρέσ' τήν!... Ήταν νοικοκυρά κι' αυτή μία φορά... Κακομοίρη Μαραθιά, τί σου ήτανε γραμμένο!

"Ετσι έτάφη άσαβάνωτη κι' έλησμονήθηκε πειά ή Μαραθιού από τήν κοινωνία, χωρίς τρισάγιο και μνημόσυνο, χωρίς σιτάρι και εύχή νά ιδή από κανέναν ή ψυχή τής...

Τά κύματα μία ήμέρα πού άγρίεψαν έσυνειπήραν τά παλούκια και ίσοπέδωσαν τόν τάφο τής στην άκρογιάλι, σβύνοντας κάθε άπομεινάρι...

— Διωγμένη στον άπάνω και στον κάτω κόσμο, είπε και ή συμπεθέρα, πλέκουσα όπως πάντα τήν κάλτσα τής.

— Τ' είμαστε οί μαύροι, τ' είμαστε!... Μια χούφτα χώμα... Μάτια πού δέν χορταίνουν μοναχά και κακία όσο παίρνει, είπανε ή άλλες γειτόνισσες.

— Δέν ήτανε κι' αυτή νοικοκυρά, με ούλα τά καλά τής;...

Μά, για κύτταζε εκεί!... Σκάλες άνεβάζει ό Θεός και σκάλες κατεβάζει... Ούτε τόν όχτρό σου έτσι νά τόν δής!...

ΠΕΘΑΙΝΕΙ Η ΠΑΡΑΣΚΩ

Έπέρασε λίγος καιρός.

Η ήμέρες ή ίδιες και χειρότερες.

Ξημέρων' ό Θεός, ό κόσμος στα χωράφια, νύχτωνε, ή άργατιές γυρίζανε πάλι στα φτωχικά τους. Μέσα στα σπίτια άναμμένες ή φωτιές και καθαλληκευτά ή χύτρες θράζανε. Άγριολάχανα, ριζάκι ή καμμιά ψευτόσουπα, κόκκινη με ντομάτα.

— Δόξα σοι ό Θεός!

Στά μαγαζιά, άργοι και πάλιν οί διαβάτες τήν ήμέρα, και τή νύχτα κινήσις σαν γύριζεν ή άργατιά. Πιο νταραβέρι στις ταβέρνες. Κοκκινέλι φινό, σαράντα ή όκω. Κατέβαιναν τά φαρμάκια και τό τραγοῦδι άνέβαινε, μά παραπονεμένο λίγο κι' αυτό:

Χριστέ μου, τί σου έκανα

κι' όλο με ζατατρέχεις;

— Άχ, άμάν! Άμάν!

Δέκα δραχμές σου ζήτησα

και μουπες πως δέν έχεις...

— Άχ, άμάν — ζαμάν!...

Στους καφενέδες οί ίδιοι τύποι, συνταξιούχοι οί περισσότεροι, παίζανε κολτσινα, από τό πρωί, για ένα λουκουμάκι, πού στο τέλος τό πατσιζανε κι' αυτό. Λερωμένα και μαύρα τά χαρτιά, σαν νά ήσανε από θρεγμένο στράτσο.

— Παιδι, ένα νερό.

— Και έναν πυροδότη με φωτιά.

Κάπου-κάπου παρατραβηγμένα, γουργούριζε κανένας άργιλές.

Ήσυχία.

Καμμιά φορά περνούσε ό Μιχαλιός ό λέτσος άπ' τήν άγορά, με τό αιώνιό του τραγουδάκι:

Ν' Έρεινιώ μου στ' άργαλειό σου,
τρύζι-τράκα τό προικιό σου...

Τότε οί μπακάληδες και οί ταβερναρέοι τής άγοράς, πού δέν είχαν τί νά κάνουν, του χτυπούσανε τις πάγκες των μαγαζιών των δυνατά και του φωνάζαν:

— Άθάρασα!...

Έκείνος γύριζε και τούς μούν-

